

FAKTA.

9A/2018

express

TILASTOJA ULKOMAALAISISTA TUTKINTO- OPISKELIJOISTA SUOMEN KORKEAKOULUISSA 2017

TAUSTAA

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälistymislinjauksissa todetaan, että suomalaisen korkeakoulutuksen kansainvälistä näkyvyyttä ja vetovoimaa tulee edistää. Isossa roolissa tässä on koko tutkintonsa Suomessa suorittavien ulkomaalaisten opiskelijoiden rekrytointi korkeakouluihin. Kyse ei ole vain ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden houkuttelemisesta Suomeen, vaan laadukkaan ja kiinnostavan kurssitarjonnan lisäksi tämä ryhmä tarvitsee myös Suomessa elämistä ja yhteiskuntaan integroitumista tukevia palveluita.

Suomalaiset korkeakoulut ovat perineet lukuvuosimaksuja EU/Eta-alueen ulkopuolelta tulevilta opiskelijoilta syksystä 2017 lähtien. Lukuvuosimaksut muuttavat korkeakoulujen tilannetta kansainvälisillä koulutusmarkkinoilla.

Onkin erityisen tärkeää seurata ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden ja hakijoiden määrää nyt, kun korkeakoulut Suomessa ovat uudessa tilanteessa.

Tässä Fakta Express -julkaisussa tarkastellaan suomalaisten korkeakoulujen ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita koskevia tilastoja vuodelta 2017 kolmesta näkökulmasta. Ensin luodaan yleiskuva opiskelijoiden kokonaismäärään ja jakautumiseen eri aloille ja opinnoille. Toiseksi keskitytään uusiin, ensimmäisen vuoden opiskelijoihin, sillä lukuvuosimaksujen mahdolliset vaikutukset näkyvät selkeimmin tässä joukossa. Kolmanneksi tarkastellaan korkeakoulujen ulkomaalaisia hakijoita.

Opiskelijoiden kansainvälinen liikkuvuus tarkoittaa myös ulkomaanjaksoja,

jolloin opiskelija suorittaa koko tutkinnon sijasta osan opinnoistaan ulkomailla. Vuoden 2017 opiskelijaliikkuvuustilastoja ulkomaanjaksojen osalta tarkastellaan Fakta Express 8A/2018 -julkaisussa.

LISÄÄ TILASTOJA:

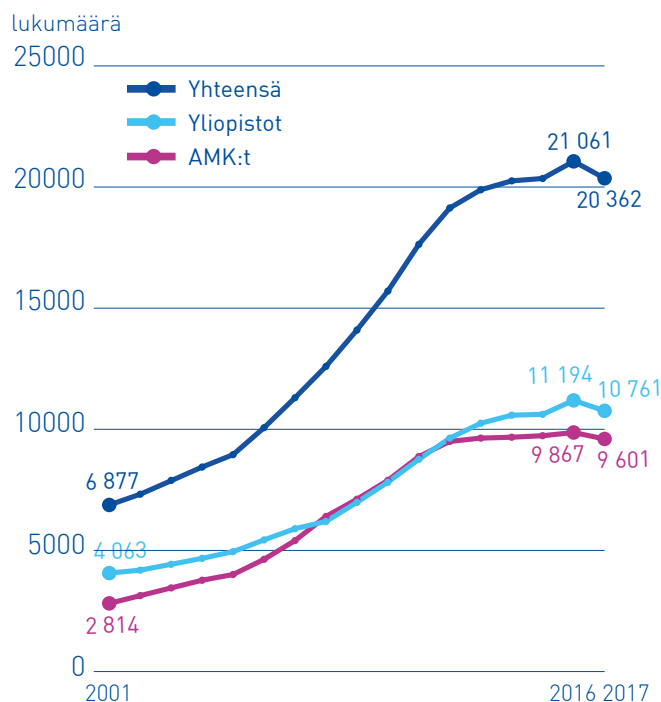
- vipunen.fi
- cimo.fi | Tilastoja kansainvälistymisestä
- Fakta Express 6A/2018: Mikä toi Suomeen, millaista opiskelu täällä on? International Student Barometer -kysely korkeakoulujen ulkomaalaisille tutkinto-opiskelijoille
- Fakta Express 8A/2018: Tilastoja korkeakouluopiskelijoiden ulkomaanjaksoista 2017

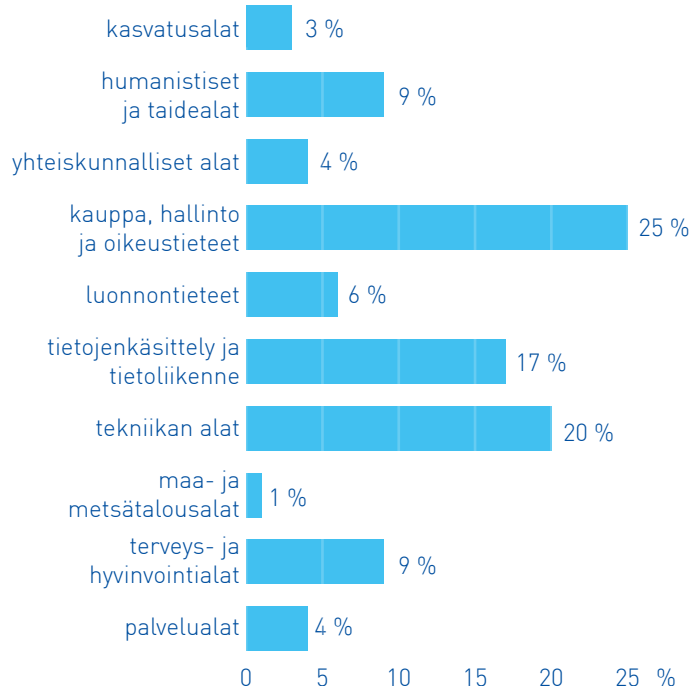
OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

OSA 1: KORKEAKOULUJEN ULKOMAALAISTEN TUTKINTO-OPISKELIJOIDEN KOKONAISMÄÄRÄT VUONNA 2017

ULKOMAALAISET TUTKINTO-OPISKELIJAT KORKEAKOULUISSA

ULKOMAALAISET TUTKINTO-OPISKELIJAT ERI KOULUTUSALOILLA

ULKOMAALAISTEN TUTKINTO-OPISKELIJOIDEN MÄÄRÄ LASKI 3 %

Koko tutkintoa suomalaisessa korkeakoulussa suorittavien ulkomaalaisten opiskelijoiden kokonaismäärä laski hieman vuonna 2017. Heitä oli korkeakouluissa runsaat 20 000, mikä oli 700 opiskelijaa ja 3 % vähemmän kuin edellisellä vuonnalla. Laskua oli sekä ammattikorkeakoulujen että yliopistojen opiskelijoissa.

Myös ulkomaalaisten osuus kaikista korkeakouluopiskelijoista pieneni. Ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 6,8 % ja yliopistojen opiskelijoista 7 % oli ulkomaalaisia. Tästä huolimatta ulkomaalaisten opiskelijoiden osuus on Suomessa yhä yli OECD-maiden keskiarvon. Uusimman Education at a Glance -raportin mukaan kansainvälisiä tai ulkomaalaisia opiskelijoita oli OECD-maiden korkeakouluissa keskimäärin 5,7 % vuonna 2016.

Ulkomaalaisten opiskelijoiden osuus kasvaa ylemmille opintoasteille mentäessä. Ammattikorkeakoulututkintoa opiskelevista 7 % on ulkomaalaisia, yliopistoissa ylempää korkeakoulututkintoa opiskelevista 12 % ja tohtoriopiskelijoista 20 %.

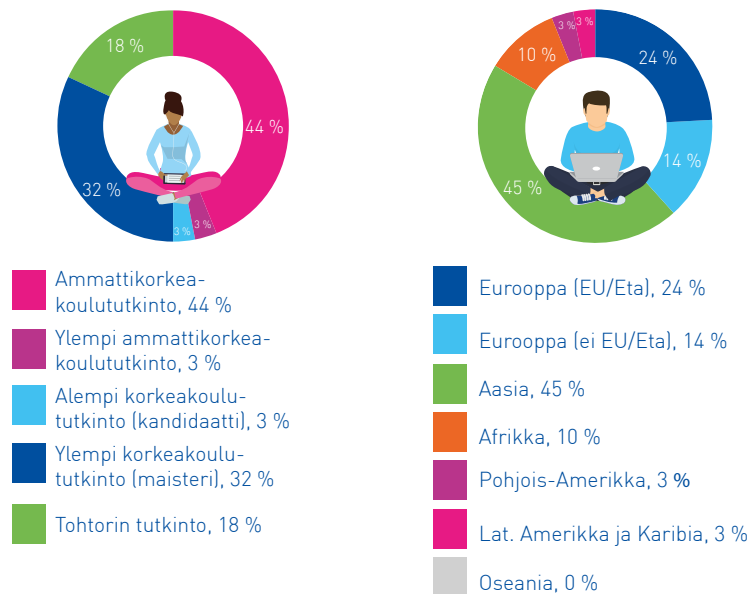
Vuonna 2017 AMK-opiskelijoista 6,8 % oli ulkomaalaisia, yliopisto-opiskelijoista 7 %.

SUOMESSA OPISKELLAAN ERITYISESTI AMMATTIKORKEAKOULU-TUTKINTOON SEKÄ MAISTERI- JA TOHTORITUTKINTOIHIN JOHTAVISSA KOULUTUKSISSA

Vajaa puolet korkeakoulujen ulkomaalaisista opiskelijoista opiskelee ammattikorkeakoulututkintoa. Ulkomaalaisia opiskelijoita on runsaasti myös yliopistojen maisterikoulutuksessa sekä tohtorin tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Sen sijaan ylempää ammattikorkeakoulututkintoa tai yliopistojen alempaa korkeakoulututkintoa eli kandidaatintutkintoa opiskellaan selvästi vähemmän. Lisensiaatin tutkintoa suorittaa vain muutama ulkomaalainen.

Ulkomaalaiset opiskelevat Suomen korkeakouluissa pääasiassa kolmella alalla, jotka ovat kauppa, hallinto ja oikeustiede, tekniikka sekä tietojenkäsittely ja tietoliikenne. Erityisesti ammattikorkeakouluissa opiskelevat suosivat kaupan, hallinnon ja oikeustieteen alaa. Tohtorin tutkintoa sekä ylempää korkeakoulututkintoa suorittavien keskuudessa on runsaasti myös luonnontieteen opiskelijoita, vaikka opiskelijajoukkoa kokonaisuutena tarkasteltaessa ala ei korostu.

ULKOMAALAISET TUTKINTO-OPISKELIJAT: OPINTOASTEEN MUKAAN MAANOSAN MUKAAN

ULKOMAALAISTEN TUTKINTO- OPISKELIJOIDEN YLEISIMMÄT KANSALAISUUDET

	Yliopistot	Ammattikorkeakoulut	Korkeakoulut yhteensä
Venäjä	846	1714	2560
Vietnam	616	1831	2447
Kiina	1083	526	1609
Nepal	309	801	1110
Intia	666	104	770
Viro	265	426	691
Pakistan	542	136	678
Bangladesh	424	193	617
Saksa	373	244	617
Iran	491	73	564

REILUT 75 % ULKOMAALAISISTA TUTKINTO- OPISKELIJOISTA TULI EU/ETA-ALUEEN ULKOPUOLELTA

Vain neljännes korkeakoulujen ulkomalaisista tutkinto-opiskelijoista tulee EU/Eta-alueelta. Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen välillä on eroja siinä, mistä niiden opiskelijat tulevat: yliopistoissa opiskelee enemmän EU/Eta-maista tulevia, ammattikorkeakouluissa taas alueen ulkopuolelle jäävästä Euroopasta kotoisin olevia opiskelijoita. Yliopistoissa opiskelee hieman keskimääräistä enemmän aasialaisia, ammattikorkeakouluissa taas afrikkalaisia opiskelijoita.

Euroopan maista ja Afrikasta tulleiden opiskelijoiden osuus on pidemmällä aikavälillä pienentynyt ja vastaavasti aasialaisten opiskelijoiden osuus on kasvanut.

Eniten opiskelijoita tulee Venäjältä, Vietnamista, Kiinasta ja Nepalista. Varsinkin Vietnamista tulleiden määrä on kasvanut rajusti viime vuosina. Myös Nepalista ja Venäjältä tulleiden määrä on noussut. Sen sijaan Kiinasta tulevien opiskelijoiden määrä on pienentynyt. Kiinalaiset ja intialaiset opiskelijat opiskelevat pääasiassa yliopistoissa, venäläiset, vietnamilaiset ja nepalilaiset ammattikorkeakouluissa.

Eniten tulijoita on Venäjältä, Vietnamista, Kiinasta ja Nepalista.

ULKOMAALAISET TUTKINTO-OPISKELIJAT OPINTOASTEEN JA KOULUTUSALAN MUKAAN

	Ammattikorkeakoulututkinto	Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	Alempi korkeakoulututkinto (kandid.)	Ylempi korkeakoulututkinto (maisteri)	Tohtorin tutkinto	Yhteensä
Kasvatusalat	33	*	64	369	138	606
Humanistiset ja taidealat	190	27	255	1002	428	1905
Yhteis-kunnalliset alat	*	*	37	539	320	898
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet	3331	316	107	1006	275	5036
Luonnontieteet	17	*	59	601	608	1287
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne	1675	92	47	1301	425	3542
Tekniikan alat	1709	89	89	1338	776	4008
Maa- ja metsätalousalat	6	5	*	143	125	284
Terveys- ja hyvinvointialat	1202	88	12	104	477	1883
Palvelualat	779	38	*	65	31	913
Yhteensä	8943	658	673	6468	3603	20362

* Alle 5 henkilöä

Ulkomaalaisia opiskelee erityisesti kaupan, hallinnon ja oikeustieteen, tekniikan sekä tietojenkäsittelyn ja tietoliikenteen aloilla.

OSA 2: KORKEAKOULUJEN UUDET ULKOMAALAISET TUTKINTO-OPISKELIJAT VUONNA 2017

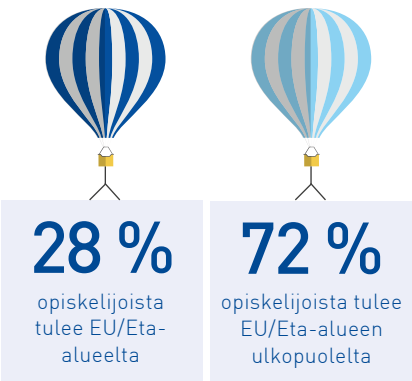
OPINTONSA ALOITTANEIDEN MÄÄRÄ VÄHENI NELJÄNNEKSELLÄ

Vuonna 2017 Suomessa korkeakouluopintonsa aloitti runsaat 4 150 uutta ulkomaalaista opiskelijaa, mikäli tohtorikoulutuksessa aloittaneita ei lasketa mukaan. Määrä putosi neljänneksellä vuodesta 2016, jolloin aloittaneita oli 5 500. Eniten eli 37 % putosi maisteriopinnot aloittaneiden määrä. Ammattikorkeakoulututkinnon aloittaneissa pudotus oli maltillisempaa, mutta heitäkin oli nyt 17 % vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Suurimmat pudotukset tapahtuivat opiskelijamääriltään muutenkin isoilla aloilla, joihin rekrytoidaan myös paljon ulkomaalaisia. Käytännössä pudotus jakaantuu kuitenkin melko tasaisesti kaikille aloille ja vain terveys- ja hyvinvointialoilla uusien ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä hieman kasvoi vuodesta 2016.

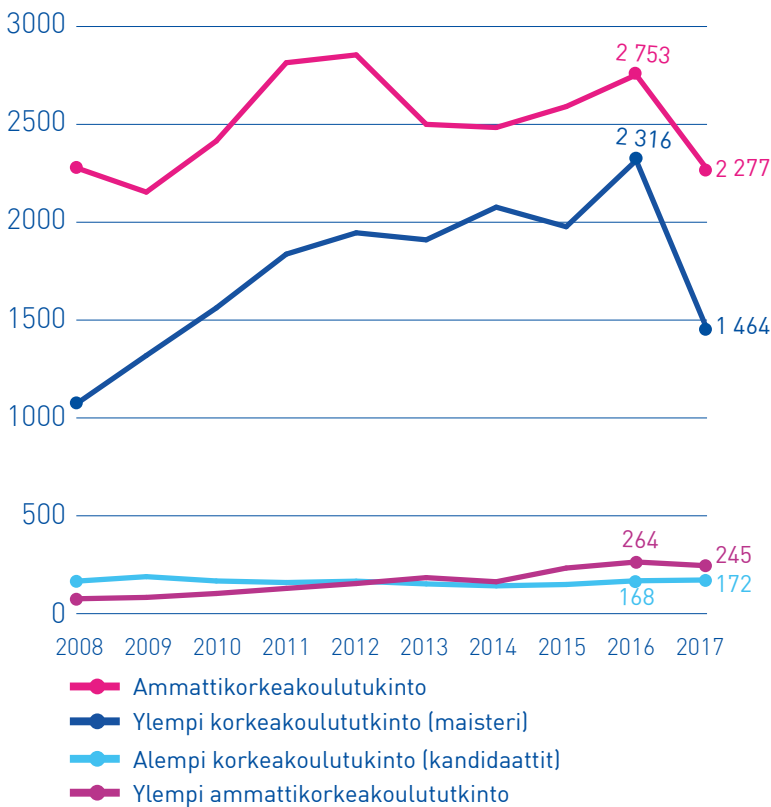
Runas neljäsosa uusista ulkomaalaisista opiskelijoista oli EU/Eta-alueelta. Yliopistossa tältä alueelta tulevien osuus oli suurempi kuin ammattikorkeakouluissa eli 30 %. Sekä EU/Eta-alueelta tulevien uusien opiskelijoiden määrä että osuus opintonsa aloittaneista nousi vuodesta 2016, jolloin heitä oli 910 henkilöä ja 17 %. Pudotus uusien ulkomaalaisten opiskelijoiden määrässä on siis tapahtunut kokonaan EU/Eta-alueen ulkopuolelta tulevissa opiskelijoissa.

Ylivoimaisesti eniten väheni Vietnamista tulevien opiskelijoiden määrä. Myös Kiinasta ja Venäjältä tuli vuonna 2017 selvästi vähemmän uusia opiskelijoita kuin vuotta aikaisemmin. Näiden kolmen maan kansalaisuudet ovat yleisimmät Suomeen tulevilla ulkomaalaisilla opiskelijoilla. Neljänneksi yleisin lähtömaa on Nepal, mutta sieltä tulevien opiskelijoiden määrä ei vähentynyt.

Uusien ulkomaalaisten opiskelijoiden määrän pudotus osuu kokonaan EU/Eta-maiden ulkopuolelta tuleviin.

UUDET OPISKELIJAT TUTKINNON TASON MUKAAN

MAAT, JOISSA OPISKELIJOIDEN MÄÄRÄ VÄHENI ENITEN AIKAVÄLILLÄ 2016–2017

Yliopistoissa	Uusia opiskelijoita 2017	Muutos 2016–2017	Ammattikorkeakouluissa	Uusia opiskelijoita 2017	Muutos 2016–2017
Vietnam	90	-163	Vietnam	329	-423
Kiina	177	-140	Venäjä	286	-202
Venäjä	171	-113	Kiina	127	-47
Bangladesh	74	-95	Kamerun	57	-34
Iran	60	-75	Nigeria	76	-31

ENITEN UUSIA OPISKELIJOITA MENETTÄNEET KOULUTUSALAT

	Uudet ulkomaalaiset opiskelijat 2017	Muutos 2016–2017
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet	1180	-375
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne	687	-344
Tekniikan alat	786	-313

OSA 3: KORKEAKOULUJEN ULKOMAALAISET HAKIJAT SYKSYLLÄ 2018 ALKAVAAN KOULUTUKSEEN

KORKEAKOULUJEN ULKOMAALAISTEN HAKIJOIDEN MÄÄRÄ KÄÄNTYI TAAS KASVUUN

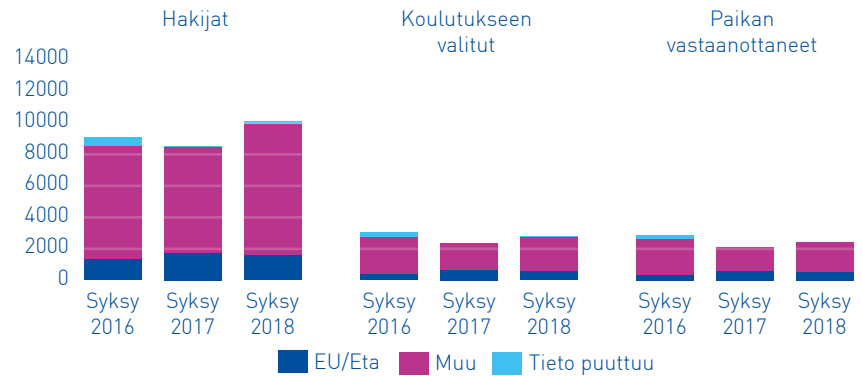
EU/Eta-alueen ulkopuolelta tulevilta opiskelijoilta perittävät lukuvuosisummat heijastuvat korkeakouluihin hakeneiden määriin. Syksyllä 2017 alkaviin koulutuksiin haki sekä ammattikorkeakouluissa että yliopistoissa vähemmän ulkomaalaisia opiskelijoita kuin vuotta aikaisemmin. Syksyllä 2018 alkaviin koulutuksiin hakeneiden ulkomaalaisten määrä kuitenkin nousi taas selvästi. Hakijoita oli nyt enemmän kuin vuonna 2016, joka oli viimeinen vuosi ennen lukuvuosisumaksuja.

Myös koulutukseen valittujen ja opiskelupaikan vastaanottaneiden määrä kasvoi edellisyyksystä sekä ammattikorkeakouluissa että yliopistoissa, mutta luvut eivät yllä syksyn 2016 tasolle.

Ammattikorkeakoulujen hakijoista 16 % oli EU/Eta-maan kansalaisia, yliopistojen 15 %. Koulutukseen valituissa EU/Eta-kansalaisten osuus oli suurempi: ammattikorkeakouluihin valituissa heitä oli 20 % ja yliopistoihin 22 %. EU/Eta-kansalaisten osuus hakijoista ei ole lukuvuosisumaksujen myötä

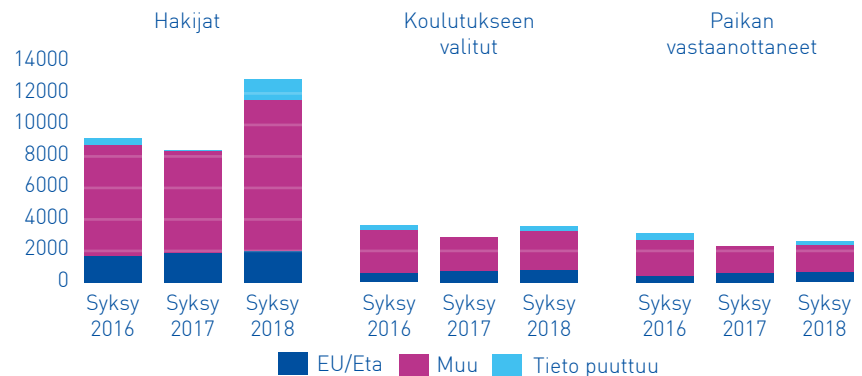
ULKOMAALAISET HAKIJAT, KOULUTUKSEEN VALITUT JA PAIKAN VASTAANOTTANEET 2016–2018

AMMATTIKORKEAKOULUT

	Hakijat			Koulutukseen valitut			Paikan vastaanottaneet		
	Syksy 2016	Syksy 2017	Syksy 2018	Syksy 2016	Syksy 2017	Syksy 2018	Syksy 2016	Syksy 2017	Syksy 2018
EU/Eta	1 333	1 727	1 582	371	655	567	345	612	515
Muu	7 219	6 719	8 371	2 371	1 663	2 191	2 212	1 497	1 905
Tieto puuttuu	520	65	164	309	12	30	285	11	20
Ulkomaalaiset yhteensä	9 072	8 511	10 117	3 051	2 330	2 788	2 842	2 120	2 440

YLIOPISTOT

	Hakijat			Koulutukseen valitut			Paikan vastaanottaneet		
	Syksy 2016	Syksy 2017	Syksy 2018	Syksy 2016	Syksy 2017	Syksy 2018	Syksy 2016	Syksy 2017	Syksy 2018
EU/Eta	1 692	1 876	1 973	568	716	781	443	605	628
Muu	7 006	6 465	9 569	2 737	2 133	2 436	2 276	1 665	1 725
Tieto puuttuu	486	43	1 354	355	3	355	382	3	241
Ulkomaalaiset yhteensä	9 184	8 384	12 896	3 660	2 852	3 572	3 101	2 273	2 594

ULKOMAALAISET HAKIJAT, 10 YLEISINTÄ KANSALAISSUUTTA

AMMATTIKORKEAKOULUT

	Hakijoita syksyllä 2018	Heistä valittiin, %
Nepal	1 031	26 %
Bangladesh	908	30 %
Nigeria	893	13 %
Venäjä	620	40 %
Vietnam	580	61 %
Viro	448	20 %
Kenia	428	18 %
Kamerun	424	25 %
Pakistan	367	17 %
Ghana	356	7 %

YLIOPISTOT

	Hakijoita syksyllä 2018	Heistä valittiin, %
Tuntematon	1354	26 %
Nigeria	972	6 %
Pakistan	909	22 %
Ghana	863	7 %
Bangladesh	676	27 %
Intia	573	32 %
Kiina	573	57 %
Venäjä	517	51 %
Vietnam	351	54 %
Iran	310	25 %

TILASTOJEN LÄHTEET

Korkeakoulujen ulkomaalaiset
tutkinto-opiskelijat:

- Tilastokeskus

Korkeakoulujen uudet ulkomaalai-
set opiskelijat:

- Vipunen-tilastopalvelu | Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot. Opetushallinnon ja Tilastokeskuksen tietopalvelusopimuksen aineisto 2.8. ja 2.9, tieto haettu 23.10.2018
- Vipunen-tilastopalvelu | Yliopistojen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot. Opetushallinnon ja Tilastokeskuksen tietopalvelusopimuksen aineisto 2.8. ja 2.9, tieto haettu 23.10.2018. Luvut eivät sisällä tohtorikoulutusta.
- Tilastokeskus (korkeakoulujen uudet ulkomaalaiset opiskelijat kansalaisuuden mukaan). Luvut sisältävät myös tohtorikoulutuksen.

Korkeakoulujen ulkomaalaiset
hakijat ja koulutukseen valitut:

- Vipunen-tilastopalvelu | Ammattikorkeakoulutus | Haku ja valinta | Analyysiraportti: Ammattikorkeakoulutukseen hakeneet, valitut ja paikan vastaanottaneet. Tieto haettu 25.10.2018.
- Vipunen-tilastopalvelu | Yliopistokoulutus | Haku ja valinta | Analyysiraportti: Yliopistokoulutukseen hakeneet, valitut ja paikan vastaanottaneet. Tieto haettu 25.10.2018.

Ammattikorkeakouluihin hakeneista 16 % oli EU/Eta-maista, yliopistoihin hakeneista 15 %. Koulutukseen päässeissä heitä oli vielä enemmän: ammattikorkeakouluihin valituissa 20 % ja yliopistoihin 22 %.

kasvanut, vaan ennemminkin hieman laskenut. Tosin yliopistojen hakijoiden joukossa on vielä runsaasti niitä, joiden kansalaisuus ei ole tiedossa.

Ammattikorkeakoulujen hakijoista 43 % tulee Aasiasta, 29 % Afrikasta 29 % ja 23 % Euroopasta, kun mukaan lasketaan sekä EU/Eta-maat että muut. Yliopistoissa hakijoiden maanosajakauma on saman suuntainen (37 %, 27 % ja 21 %), joskin lukuihin vaikuttaa kansalaisuudeltaan tuntemattomien runsas määrä.

Aasialaiset ja eurooppalaiset hakijat pärjäävät afrikkalaisia paremmin, sillä heistä useampi tulee valituksi koulutukseen. Ammattikorkeakouluissa koulutukseen valituista ulkomaalaisista aasialaisia on 48 %, afrikkalaisia 16 % ja eurooppalaisia 31 %. Yliopistoissa vastaavat osuudet ovat 44 %, 8 % ja 31 %.

Ammattikorkeakouluihin haettiin

eniten Nepalista, Bangladeshista ja Nigeriasta, yliopistoihin Nigeriasta, Pakistanista ja Ghanasta. Lisäksi yliopistojen hakijoissa on paljon kansalaisuudeltaan tuntemattomia. Vietnamista, Kiinasta ja Venäjältä tulevista noin puolet valittiin koulutukseen.

Opetushallitus on opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla toimiva virasto, joka vastaa koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja elinikäisen oppimisen kehittämisestä sekä kansainvälisyyden edistämisestä.

OPETUSHALLITUS

Hakaniemenranta 6, PL 380, 00531 Helsinki, puh. 0295 331 000
www.oph.fi